

Sopot 3 września 2024

Stanowisko Komitetu Badań Morza Polskiej Akademii Nauk
w sprawie propozycji zmiany ustawy o PAN

Komitet Badań Morza Polskiej Akademii Nauk wyraża zaniepokojenie oraz krytycznie ocenia przedstawiony do publicznych konsultacji projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk, przygotowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 lipca 2024 r.

Szczególnie krytycznie oceniamy zaproponowane w nowej ustawie rozwiązania zmierzające do praktycznej likwidacji jedynej obecnie samorządowej reprezentacji dyscypliny naukowej lub pokrewnych dyscyplin naukowych, jakimi są Komitety Naukowe PAN. W obecnej formule skład komitetów wybierany jest w demokratycznych wyborach przez całe środowisko reprezentujące pokrewne dyscypliny naukowe, składające się nie tylko z naukowców afiliowanych przy instytutach PAN, ale także przy uczelniach i instytutach badawczych. Taka reprezentacja zapewnia komitetom mandat do reprezentowania całego środowiska naukowego i przyczynia się do jego integracji. Zaproponowana w projekcie zmiana tej formuły i zastąpienie demokratycznie wybieranego składu nominatami organów przedstawicielskich (m.in. Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Krajowej Reprezentacji Doktorantów) negatywnie wpłynie na wiarygodność i prestiż komitetów oraz pozbawi je mandatu do reprezentowania środowiska.

Zwracamy uwagę, że zaproponowana zmiana jest też niezgodna z art. 33 tego samego projektu ustawy, w brzmieniu: "Komitet naukowy jest samorządną reprezentacją dyscypliny lub pokrewnych dyscyplin naukowych (...) służących integrowaniu naukowców z całego kraju". Jest też w sprzeczności z przedstawionym przez Ministerstwo uzasadnieniem proponowanych zmian, w których anonsowano tylko powiększenie składu komitetów naukowych.

Tym bardziej niezrozumiała jest idea zaproponowanych zmian i korzyści, jakie miałyby one przynieść. W związku z tym wnosimy o pozostawienie artykułu 35 ust. 1 w jego aktualnym brzmieniu.

Przewodniczący Komitetu Badań Morza PAN

Mirosław Darecki

